

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 11/4

7 մարտի 2017թ.

Քննարկվեց «Կրպակ» ՍՊԸ գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ ԽՀՎ ՀՏ 03.02.2017թ. թիվ 1110500 ակտի և ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ նախագահի 08.02.2017թ. թիվ 005022 որոշման դեմ:

«Կրպակ» ՍՊԸ գանգատում բերված փաստարկները.

Խնդիրն ավելի խորքային է, այդ իսկ պատճառով մի փոքր կշեղվենք: «Կրպակ» ՍՊԸ-ի (այսուհետ նաև՝ ընկերություն) գործունեության ընթացքում նոր սերնդի ՀԴՄ սարքերի աշխատանքը եղել է անբավարար, որի մասին բազմիցս տեղեկացվել է ՀԴՄ սպասարկող ընկերությանը՝ «Մերի Քրիստ» ՍՊԸ, ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ թեժ գիծ, ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ ԽՀՎ ՀՏ:

Խնդիրները հիմնականում ծագում են առանց որևէ պատճառի՝ արտահայտված ՀԴՄ կտրոն չտպելով կամ ուշացումով տպելով, որի պատճառով ստիպված վերագործարկվում (restart) են ՀԴՄ սարքերը՝ այդ պրոցեսը կարող է տևել 5-ից 10 րոպե:

Հաճախ պատճառը ՊԵԿ սերվերի խափանումներն են լինում, ծրագրային թարմացումների հետևանքները, կամ Յուքսում ցանցի խափանումները:

Ավտոնոմ ռեժիմում աշխատելու անբավարար պայմաններ կան: Օրինակ՝ պարտադիր ձեռքով համաժամանակեցման պայմանը, առանց որի չի տպում ՀԴՄ-ն:

Շատ դեպքերում աշխատակիցները կարող են չնկատել նաև, որ ՀԴՄ սարքի աշխատանքը խափանվել է:

Վերը նշված գործոնները խոչընդոտում են նորմալ գործունեությանը, պահեստային ՀԴՄ-ները որոշ դեպքերում անօգուտ են, որի արդյունքում ընկերությունը ստիպված է լինում խանութի գործունեությունն անորոշ ժամկետով դադարեցնել (եղել են դեպքեր, երբ միաժամանակ դադարեցվել են միեջև 10 խանութների աշխատանքները ու դա տևել է 2-3 ժամ), որի հետևանքով ընկերությունը մեծ ֆինանսական վնասներ է կրում, հաճախորդներ կորցնում:

Քանի որ ՀԴՄ սարքերի տեխնիկական և ծրագրային սպասարկումը կատարվում է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի և ՀԴՄ-ների սպասարկման գրասենյակի կողմից, հետևաբար անհնար է դառնում ՀԴՄ-ների կայուն աշխատանք ապահովելը:

Ակտով արձանագրվածը պատճառ է վերը նշված իրավիճակների: Այդ պահին գնված ծխախոտի համար տրամադրվել է կտրոն, սակայն Ակտով արձանագրվածը ընկերության կարծիքով ՀԴՄ սարքի ծրագրային ապահովման կամ կապի, կամ տեխնիկական աշխատանքի խափանումն է, որովհետև հաջորդ գնորդին տրամադրված կտրոնը լիովին բավարարում էր ՀՀ օրենսդրությամբ և այլ իրավական ակտերով սահմանված նորմերին ու պահանջներին:

Ավելորդ չէ նշել նաև, որ պաշտոնական գրություններով ընկերությունը դիմել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ և ՀԴՄ-ները սպասարկող «Մերի Քրիստ» ՍՊԸ, 2017թ. հունվար ամսվա ընթացքում ՀԴՄ-ների աշխատանքի խափանման վերաբերյալ տեղեկություն ստանալու վերաբերյալ (գրությունների պատճենները և փոստային ծանուցագրերը կցվում են): Սակայն դեռ չեն ստացվել համապատասխան տեղեկատվությունը: Այդ տեղեկություններում հստակ կոտեսենք վերը շարադրվածի իսկությունը:

Ելնելով վերը շարադրվածից գանգատաբերը խնդրում է Ակտն ու Որոշումը ճանաչել անվավեր:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ նախագահի 23.01.2017թ. թիվ 1110500 հանձնարարագրի համաձայն «Կրպակ» ՍՊԸ-ում կատարվել է հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման ճշտության ստուգում: Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ ԽՀՎ ՀՏ 03.02.2017թ. թիվ 1110500 ակտը (այսուհետ նաև՝ Ակտ), որով լրացուցիչ վճարման է առաջադրվել 1.293.367 դրամ:

Այսպես, Ակտի 1-ին կետով մասնավորապես արձանագրվել է, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Խոշոր հարկ վճարողների ՀՏ գլխավոր հարկային տեսուչներ Արամ Շաքարյանի, Աշոտ Օհանջանյանի և հարկային տեսուչ Վլադիմիր Առաքելյանի կողմից 25.01.2017թ. ժամը 16:05-ին և 16:23-ին ք.Երևան, Վ.Վաղարշյան 16/1 հասցեում գործող «Կրպակ» ՍՊԸ-ին պատկանող մանրածախ իրացման կետից կատարվեց գնում ընդամենը 1350 դրամի չափով, համապատասխանաբար՝ մեկ հատ ծխախոտ «Արարատ» էքսկյուզիվ 500 դրամ և մեկ հատ ծխախոտ «Պառլամենտ» սիվեր բլու 850 դրամ արժեքներով, որոնց դիմաց կանխիկ դրամով վճարվեց համապատասխանաբար՝ 500 դրամ և 850 դրամ: Խանութի վաճառողուհիներ՝ գանձապահներ Սիրանուշ Կարապետյանը և Մերի Գևորգյանը վճարված գումարները ստանալուց հետո դրանք մուտքագրեցին դրամարկղ և տրամադրեցին այդ գումարների չափով համապատասխան կտրոններ: Ստուգում իրականացնող հարկային ծառայողների կողմից ներկայացվեցին ծառայողական վկայականները և ստուգման հանձնարարագիրը՝ ծանոթացման: Ժամը 16:30-ին ՀԴՄ-ից դուրս բերվեց հերթափոխային վաճառքների հանրագումարը 211354 դրամ ընդհանուր գումարով, որում ներառված չէր կատարված վճարումների արժեքները: Պարզվեց, որ ընկերության գանձապահների կողմից տրամադրված կտրոնների վրա տպագրված չեն որոշակի տեղեկություններ (տվյալներ), մասնավորապես՝ ՀԴՄ-ի կտրոնի հերթական համարը (ԿՀ)՝ 8 նիշ, օբյեկտի գործունեության հասցեն, հարկ վճարողի հաշվառման համարը (ՀՎՀՀ), ՀԴՄ-ի գրանցման համարը (ԳՀ), ֆիսկալավորման ռեժիմի նշանը (Ֆ): Արդյունքում ընկերության կողմից խախտվել են ՀՀ կառավարության 01.08.2013թ. թիվ 846-Ն որոշման հավելված 1-ով սահմանված «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաներին ներկայացվող տեխնիկական պահանջների» 13-րդ կետի 1-ին, 3-րդ, 4-րդ, 5-րդ, և 17-րդ ենթակետերի պահանջները, որոնք նույն որոշման հավելված 2-ի 40-րդ կետի 1-ին ենթակետի համաձայն դիտվում են որպես հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների խախտում: Միաժամանակ հերթափոխային վաճառքների հանրագումարը դուրս բերելուց հետո վճարման արժեքները՝ 500 դրամը և 850 դրամը, մուտքագրվեցին և դուրս բերվեցին ՀԴՄ կտրոններ, որից հետո ժամը 16:40-ին կրկին դուրս բերվեց հերթափոխային վաճառքների հանրագումարը՝ 212704 դրամ ընդհանուր գումարով: Արդյունքում կիրառվել է «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ կետով սահմանված տուգանքը՝ գումարով 1293367 դրամի չափով, քանի որ տուգանքը նշանակելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում խախտումն երկրորդ անգամ կրկնվելու դեպքում կազմակերպությունը կամ անհատ ձեռնարկատերը տուգանվում է տվյալ գործունեության իրականացման վայրում տեղադրված հսկիչ-դրամարկղային մեքենաներով նախորդ եռամսյակի (2016թ. 4-րդ եռամսյակ) ընթացքում արձանագրված շրջանառության զրո ամբողջ յոթ տասնորդական

տոկոսի չափով (184766775 X 0.7%), բայց ոչ պակաս վեց հարյուր հազար դրամից, և նրա գործունեությունն այդ մասով կասեցվում է 10 օրով:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել հետևյալը.

ՀՀ կառավարության 1 օգոստոսի 2013 թվականի N 846-Ն որոշմամբ հաստատվել են հսկիչ-դրամարկղային մեքենաներին ներկայացվող տեխնիկական պահանջները՝ համաձայն N 1 հավելվածի (այսուհետ՝ Հավելված N 1), ինչպես նաև հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման կարգը՝ համաձայն N 2 հավելվածի (այսուհետ՝ Հավելված N 2):

Հավելված N 2-ի 23-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն գանձապահը պարտավոր է ապրանքները հանձնելու պահին՝ գնորդից կամ մատուցված ծառայությունների դիմաց՝ պատվիրատուից գումար ստանալու դեպքում, իսկ կանխավճարների դեպքում՝ գումարը մուտքագրելուց անմիջապես հետո տրամադրել ՀԴՄ կտրոն:

Հավելված N 1-ի 13-րդ կետի համաձայն ՀԴՄ-ի կտրոնի վրա պետք է տպագրված լինի հետևյալ տեղեկատվությունը (տվյալները)՝

1) ՀԴՄ-ի կտրոնի հերթական համարը (ԿՀ)՝ 8 նիշ.

2) ՀԴՄ կիրառողի անվանումը (կազմակերպության անվանումը և կազմակերպատիրական տեսակի հապավումը, անհատ ձեռնարկատիրոջ անունը, ազգանունը).

3) օբյեկտի գործունեության հասցեն.

4) հարկ վճարողի հաշվառման համարը (ՀՎՀՀ).

5) ՀԴՄ-ի գրանցման համարը (ԳՀ):

Նույն կետի 17-րդ ենթակետի համաձայն նաև՝ ֆիսկալավորման ռեժիմի նշանը (Ֆ):

Իր հերթին, Հավելված N 2-ի 40-րդ կետի 1-ին ենթակետի համաձայն օրենքով սահմանված պատասխանատվություն կիրառելու առումով՝ հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների խախտում է դիտվում Հավելված N 1-ով սահմանված՝ ՀԴՄ կտրոնի վրա տպագրման ենթակա որևէ տեղեկատվության (տվյալի) բացակայությունը (բացառությամբ սույն կարգի 41-րդ կետով նախատեսված դեպքի) կամ անընթեռնելիությունը (անզեն աչքով կտրոնի վրա արտացոլված տվյալներն ընթերցելու անհնարինությունը):

Տվյալ դեպքում 25.01.2017թ. ք.Երևան, Վ.Վաղարշյան 16/1 հասցեում գործող «Կրպակ» ՍՊԸ-ին պատկանող մանրածախ իրացման կետից կատարվել է երկու գնում՝ ընդհանուր գումարով 1350 դրամի չափով: Մասնավորապես, ժամը 16:05-ին և ժամը 16:23-ին գնվել է, համապատասխանաբար՝ մեկ հատ ծխախոտ «Արարատ» էքսկլյուզիվ 500 դրամ արժեքով և մեկ հատ ծխախոտ «Պառլամենտ» սիլվեր բլու 850 դրամ արժեքով: Գնում կատարած անձանց կողմից վճարվել է համապատասխանաբար՝ 500 դրամ և 850 դրամ: Նշված գումարները մուտքագրվել են դրամարկղ և տրամադրվել են համապատասխան գումարների կտրոններ, որոնք, սակայն, հանդիսացել են ընկերության ներքին հաշվառման կտրոններ՝ ՀԴՄ կտրոններ չեն հանդիսացել: Մասնավորապես, տրամադրված կտրոնների վրա տպագրված չեն եղել հետևյալ տեղեկատվությունը՝ ՀԴՄ-ի կտրոնի հերթական համարը (ԿՀ)՝ 8 նիշ, օբյեկտի գործունեության հասցեն, հարկ վճարողի հաշվառման համարը (ՀՎՀՀ), ՀԴՄ-ի գրանցման համարը (ԳՀ), ֆիսկալավորման ռեժիմի նշանը (Ֆ):

Վերոգրյալից հետևում է, որ իրականացված ստուգմամբ հիմնավորվել է ընկերության կողմից հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների խախտում թույլ տալու հանգամանքը, որի համար կիրառվել է ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված պատասխանատվության միջոցը:

Ինչ վերաբերվում է գանգատում բերված այն պնդումներին, որ խախտումները թույլ են տրվել ՀԴՄ սարքի ծրագրային ապահովման, կապի կամ տեխնիկական աշխատանքի

խափանումների հետևանքով, ապա Հանձնաժողովը գտնում է, որ դրանք հիմնավոր չեն, քանի որ մի քանի րոպե անց, երբ ՀԴՄ-ից դուրս է բերվել հերթափոխային վաճառքների հանրագումարը և մուտքագրվել են չմուտքագրված գումարները ՀԴՄ-ի խափանման դեպք չի արձանագրվել: Բացի այդ, Հավելված N 2-ի 23-րդ կետի 30-րդ կետի համաձայն՝ ՀԴՄ-ի աշխատանքի ընթացքում անսարքություն հայտնաբերելիս՝ պատասխանատու անձը պարտավոր է անջատել ՀԴՄ-ն և դրա մասին անհապաղ տեղեկացնել իրավասու՝ ղեկավար անձին: Իրավասու ղեկավար անձը տեխնիկական սպասարկում և նորոգում իրականացնող իրավաբանական անձին կամ անհատ ձեռնարկատիրոջը տեղեկացնում է ՀԴՄ-ի անսարքության մասին: Մինչև ՀԴՄ-ի նորոգումը կամ այն նորով փոխարինելը՝ ՀԴՄ-ների պարփառի կիրառմամբ գործարքներ կատարելն արգելվում է:

Տվյալ դեպքում, եթե իրոք ՀԴՄ-ի աշխատանքի ընթացքում առկա է եղել անսարքություն՝ պայմանավորված ՀԴՄ սարքի ծրագրային ապահովման, կապի կամ տեխնիկական աշխատանքի խափանումներով, ապա առաջին իսկ գնումից հետո նույն ՀԴՄ-ով որևէ գործարք չպետք է կատարվեր: Սակայն իրականությունն այն է, որ թե ժամը 16:05-ին, թե ժամը 16:23-ին գնված ապրանքների դիմաց տրամադրված կտրոնները չեն բավարարել ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջներին:

Ինչ վերաբերվում նրան, որ ՀԴՄ սարքի հետ առաջացող խնդիրների հետ կապված ընկերությունը գրավոր դիմել է ՀԴՄ սպասարկող «Մերի Քրիստ» ՍՊԸ-ին, ինչպես նաև ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ, ապա հարկ է նշել, որ համապատասխան դիմումները ներկայացվել են միայն Ակտում նշված խախտումն արձանագրելուց հետո: Մասնավորապես, ստուգման ընթացքում համապատասխան գնումները կատարվել են 25.01.2017թ., իսկ «Մերի Քրիստ» ՍՊԸ-ին և ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ին հասցեագրված դիմումները ներկայացվել են 01.02.2017թ.:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի, «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ ԽՀՎ ՀՏ 03.02.2017թ. թիվ 1110500 ակտը և ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ նախագահի 08.02.2017թ. թիվ 005022 որոշումը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ